

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Πρόλογος του Πρύτανη του ΕΜΠ	xi
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΒΙΤΣ ΜΠΙΕΛΕΤΣΚΙ	
Η ζωή, η προσωπικότητα και το έργο του	5
Ο Μπιελέτσκι και ο ελληνισμός της Κριμαίας	17

1ο ΜΕΡΟΣ

Τα ελληνικά τοπωνύμια της Κριμαίας

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	47
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	53
Μεταγραφή από το κυριλλικό στο λατινικό αλφάβητο	53
Μερικοί τουρκοταταρικοί ονοματολογικοί όροι στα τοπωνύμια της Κριμαίας	54
Σύμβολα – Συντομογραφίες	55
Γεωγραφική επισκόπηση της Ταυρικής Χερσονήσου	57
Ιστορική διαδρομή	60
ΑΡΧΑΙΑ ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ ΤΗΣ ΤΑΥΡΙΚΗΣ	63
Τα αρχαία τοπωνύμια, η ετυμολογία και η ερμηνεία τους	63
Σχετικά με την κατάληξη -ίτης	75
Λατινική μεταγραφή ελληνικών τοπωνυμίων	77
Τουρανική-ταταρική μεταγραφή ελληνικών τοπωνυμίων	77
ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ	81
Τοπωνύμια με την κατάληξη -eiz (-εις<-ees)	81
Νεοελληνικά τοπωνύμια με συνθετικό «κάστρο», «παλαιόκαστρο»	85
Νεοελληνικά τοπωνύμια με το συνθετικό -ίτικα, -ικα	86
Νεοελληνικά τοπωνύμια με το συνθετικό «άγιος»	88
Νεοελληνικά τοπωνύμια που αντικαταστάθηκαν από ταταρικά	95
Ιδιοτυπίες στη σύνθεση νεοελληνικών τοπωνυμίων	96

ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ ΑΓΝΩΣΤΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	97
Στα ίχνη των αρχαίων φυλών	98
Επιγραφικά μνημεία και τοπωνύμια	101
Τοπωνύμια από χριστιανικά ονόματα	101
Τα τοπωνύμια σε σχέση με το χώρο και τις φυλετικές ανακατατάξεις	103
Παλαιότερες (ιστορικές) ερμηνείες από φιλόλογους	106
ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΤΟΠΩΝΥΜΙΩΝ ΤΗΣ ΤΑΥΡΙΚΗΣ	111
Γενικά	111
Φυσιογενή και ανθρωπογενή τοπωνύμια	113
Υδρωνύμια	115
Μέγας, μικρός	116
Ορωνύμια	117
Τοπωνύμια χρωματισμού των αντικειμένων	118
Τοπωνύμια που μεταβάλλονται σε επάλληλες γλώσσες	119
Τοπωνύμια ιερών τόπων	121
Ειδικά αποτελέσματα των ετυμολογικών ερευνών	128
Ορωνύμια	131
Σύνθετα (σε συνδυασμό) αγωνύμια, ορωνύμια, υδρωνύμια και οικωνύμια	135
Σύνθετα οικωνύμια – Μεγάλο, Μικρό, Άνω, Μέσο-, Κάτω, κ.ά.	136
Η απορρόφηση των ελληνικών από τα ταταρικά	137
Πέτρες, βράχοι και οι ονομασίες τους	139
Λόγιες ονομασίες	139
Οι Πόλεις των Σηλαιών ή Σηλαιοπόλεις της Κριμαίας – Ιστορικά στοιχεία	141
Τα τοπωνύμια των σηλαιοπόλεων	143
Τοπωνύμια και αλληλεπίδραση των γλωσσών	150
Τι μπορεί να σημαίνει «Συμφερόπολις»	153
Η Χερσόνησος και ο Βόσπορος	156
Περί του ονόματος Άξεινος (Πόντος)	157
Εθωνύμια με το ΑΜ «Γσερκέζ»	157
Αι Σιδηροπούλαι στην Κριμαία και άλλες ομάδες τοπωνυμίων	158
Η μετακίνηση των τοπωνυμίων	161
Αιτιολογία των ονομάτων	162
Τοπωνυμικά στρώματα της Κριμαίας	163
Το γλωσσολογικό παράρτημα στα ελληνικά τοπωνύμια της Κριμαίας	164
Επιλεγόμενα: αποτελέσματα των ερευνών του τοπωνυμικού της Κριμαίας	166

2ο ΜΕΡΟΣ

Γενική επισκόπηση των γλωσσικών ιδιωμάτων
των Ελλήνων της Ουκρανίας

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	171
Για την ονομασία των Ελλήνων της ανατολικής Ουκρανίας	172
Η ιστορία της γραφής των γλωσσικών ιδιωμάτων των Ρουμαίων	172
Το σημερινό αλφάβητο των Ρουμαίων	173
Η ταξινόμηση των γλωσσικών ιδιωμάτων	175
Η φωνητική των γλωσσικών ιδιωμάτων των Ρουμαίων	176
ΤΟ ΤΥΠΙΚΟ (ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ)	179
Τα άρθρα	179
Τα ουσιαστικά	179
Τα επίθετα	180
Τα επιρρήματα	180
Οι αντωνυμίες	180
Τα αριθμητικά	180
Τα ρήματα (φωνές, εγκλίσεις, χρόνοι)	181
Η μέση (μεσοπαθητική ή αυτοπαθής) και παθητική φωνή των ρημάτων	183
Το ρήμα της ύπαρξης και της διαμονής (και το βοηθητικό ρήμα)	184
Τα αποφατικά μόρια	185
Οι μετοχές	186
Μερικές ιδιομορφίες της σημασίας των ρημάτων	186
Το σύστημα των ρημάτων στα γλωσσικά ιδιώματα των χωριών Τσερντακλύ και Χαράχλα	186
Προστακτική των ρημάτων της αυτοπαθούς, μέσης και παθητικής φωνής	190
Εγκλιτικά μόρια	191
ΤΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΤΩΝ ΡΟΥΜΑΙΚΩΝ ΙΔΙΩΜΑΤΩΝ	
Γενικά	193
Ουσιαστικά ταταρικής καταγωγής	193
Τα ρήματα ταταρικής καταγωγής	196
Ετυμολογικώς αδιευκρίνιστα στοιχεία	197
Η πολυγλωσσία των Ρουμαίων	198